

**СОВЕТ ШАПШИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422708, Высокогорский район РТ,
с. Шапши, ул Ленина , 1

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШЭПШИ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422708, ТР Биектау районы,
Шэпши, Ленина ур , 1

Тел./факс: +7(84365) 77-2-36, e-mail: Shap.Vsg@tatar.ru

КАРАР

от «13» февраль 2015 ел

РЕШЕНИЕ

№ 98

Башкарма комитет турында Нигезләмәне раслау хакында Шәпше авыл жирлеге башлыгы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июнендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Шәпше авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы, Шәпше авыл жирлеге Советы,

КАРАР:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең Башкарма комитеты турында нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге Советының 2014 елның 2 июнендәге 74 номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне гамәлдән чыгарырга.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми интернет-порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/> - Биектау муниципаль районының рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/>
4. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

Шәпше авыл жирлеге башлыгы

В.А.Исямова

**ЭШ
БАШКАРМА КОМИТЕТ
ТУРЫНДА ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШӘПШЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ**

2015 ел

ЭШ
**Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге башкарма
комитеты турында**

Әлеге нигезләмә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) эшчәnlеге тәртибен билгели.

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Башкарма комитет үз эшчәnlегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Шәпше авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет) һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Башлыгы каарлары һәм әлеге Нигезләмәгә таяна.

1.2. Татарстан Республикасы башкарма комитеты-Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы жирле үзидарә органы, башкару-боеру функцияләрен башкара.

1.3. Башкарма комитет үз эшчәnlеген Шәпше авыл жирлеге территориясендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнары, территориаль федераль башкарма хакимият органнары, оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләр белән берлектә башкара.

2. ЮРИДИК СТАТУС

2.1. Башкарма комитет муниципаль казна учреждениесе формасында юридик зat булып тора. 2.2. Башкарма комитетның исеме язылган мәһер, штамплар, бланклар, Россия Федерациясе законнары нигезендә банк учреждениеләрендә исәпхисап һәм башка счетлары бар. Башкарма комитет мөлкәт һәм милек булмаган хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта гариза бирүче яки җавап бирүче булып чыгыш ясарга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

2.3. Башкарма комитетның урнашкан урыны: 422708, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Шәпше авылы, Ленин урамы, 1 нче йорт

2.4 Башкарма комитет авыл жирлеге жирле үзидарәнен башкарма-боеру органы булып тора.

2.5. Башкарма комитет авыл жирлеге Советына һәм халыкка хисап тottы һәм контролльдә totылды.

3. БАШКАРМА КОМИТЕТНЫң ТӨП БУРЫЧЛАРЫ һәМ ФУНКЦИЯЛӘРЕ

3.1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Шәпше авыл жирлеге территориясендә Башкарма комитет жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен, шулай ук муниципаль район составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча бурычларны гамәлгә ашыра.

3.2. Башкарма комитет компетенциясенә жирле әһәмияттәге түбәндәгемәсьәләләр керә:

1) жирлек бюджеты проектын төзу һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзу һәм раслау;

2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәрту һәм юкка чыгару;

3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм эш итү;

4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итү;

5) жирлек халкын элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

6) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;

7) Жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

8) жирлекнең архив фондларын формалаштыру;

9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән алар урнашкан биналарны (торак йортларны да кертеп), корылмаларны һәм жир кишәрлекләрен карап тоту, тиешле Биналарның һәм корылмаларның фасадларын һәм киртәләрен тышкы кыяфәтенә карата таләпләр, аларны төзекләндерү эшләре исемлеге һәм аларны үтәүнен ешлыгы; биналарның (биналарның) һәм корылмаларның якин-тирә территорияләрне төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү; жирлек территориясен төзекләндерү (урамнары яктырту, территорияләрне яшелләндөрү, урам һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту);

10) адреслар бирү, адресларны үзгәрту, юкка чыгару, урам-юл чeltәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирү, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирү, мондый атамаларны үзгәрту, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгэ ярдэм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдэм күрсәтү, халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар жыюны һәм чыгаруны оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

4. БАШКАРМА КОМИТЕТ ВӘКАЛӘТЛӘРЕ

Башкарма комитет куелган бурычларны тормышка ашыру һәм үз функцияләрен гамәлгә ашыру өчен түбәндәге вәкаләтләрне башкара ала.

4.1. Планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджеты проектын, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны, жирлекнәң комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары проектларын төзи;

- жирлек бюджетының үтәлешен тәэммин итә, жирлекнәң комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программаларының үтәлешен оештыра;

- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап, жирлекнәң комплекслы социаль-икътисади үсеш программаларының һәм планнарының үтәлеше турында отчет әзерли;

- жирлекнәң икътисад һәм социаль өлкәсе торышын хәрактерлый торган статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт хакимијите органнарына тапшыруны оештыра;

4.2. Муниципаль милек белән идарә итү, жирлек территориясендә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр:

- жирлекнәң муниципаль милкендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы каары белән билгеләнгән очракларда, жирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә;;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнәң икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында килешуләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдэм итә.;

- жирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэммин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә .;

- муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра; - бюджет һәм автоном учреждениеләр

тарафыннан муниципаль заданиең үтәүне финанс яғыннан тәэммин итә; – жирлекне төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатыләндерү өчен кирәклө хезмәтләр күрсәтү, моның өчен караплан үз матди һәм финанс чараларыннан файдаланып, башка эшләр башкаруга заказ бирә;

- жирлектәге жирле үзидарә органнары, муниципаль;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра; - «коммерциясез оешмалар турында » 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтә.

4.3. Территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә:

-Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында караплан очракларда биналарны, корылмаларны қарауны һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр бирүне оештыра;

- рациональ файдалануны планлаштыра һәм оештыра; муниципаль милектәге жирләрне саклау;

- законнар белән билгеләнгән тәртиптә жирлек территориясендә жир кишәрлекләрен, шул исәптән сатып алу юлы белән, жирлек территориясендә жир кишәрлекләрен бирә һәм тартып ала;

-халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарга предприятие, учреждение, оешмаларның эшчәнлеге турында хәбәр итә, әйләнә-тире мохиткә куркыныч тудыруучы, табигаттән файдалану турындагы законнарны бозучы;

- жирлек территориясендә дәвалау-сәламәтләндерү урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэммин итә;

-Россия Федерациясенең су законнары белән билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесенең вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, халыкка аларны қуллану чикләүләре турында хәбәр итә.

4.4. Төзелеш өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, торак төзелеше өчен шартлар тудыра, муниципаль торак фонды исәбен алып бара;

-билгеләнгән тәртиптә торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында Карап кабул итә, торак биналарны үзгәртеп коруны һәм яңадан планлаштыруны килемштерә, билгеләнгән тәртиптә муниципаль торак фондының торак урыннарын яшәү өчен яраксыз дип таный;

-куллануга һәм сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыра торак урыннарының санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килү-килмәве ачыкланды;

-халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;

4.5. Авыл хужалыгын һәм эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә:

-авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра, - кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

4.6. Торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәту өлкәсендә:

- жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын эшли һәм тормышка ашыра ,аларга карата таләпләр билгеләнә Россия Федерациясе Хөкүмәте;

-халыкны элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

-халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра

- жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыра, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

-жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыра һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны төзекләндөрүне оештыра.;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

- жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыра һәм тормышка ашыра;

-энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, биналары муниципаль берәмлек чикләрендә муниципаль торак фонды булган күп фатиры йортларга энергетика тикшерүен оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турыйнадагы законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә.

4.7 төзекләндеру өлкәсендә:

- көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар жыюны һәм чыгаруны оештыра;

-жирлек территориясен төзекләндерүне, урамнарны яктырту, территорияне яшелләндөрүне, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр урнаштыруны, кече архитектура формаларын урнаштыруны һәм карап тотуны оештыра;

-адресация объектларына адресларны бирә, адресларны үзгәртә, юкка чыгара, урам-юл чөлтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан,муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларының атамаларын үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрында урнаштыра.

4.8. Гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү өлкәсендә:

-жирлек территориясендә законнар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актлары үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

-билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судында шикаять бирә дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятие, учреждениеләр, оешмаларның хокукларын боза торган суд;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлығы қараларын үткәруне тәэммин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында хәбәр итүне һәм халыкка хәбәр итүне тәэммин итә - муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, жирлек депутатын чакыртып алу, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне әзерләү һәм үткәруне оештыру яғыннан һәм матди-техник яктан тәэммин итә;

- жирле үзидарәнең сайланулы затларын, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларын, жирлек Советы депутатларын әзерләүне, яңадан әзерләүне һәм квалификацияләрен күтәрүне, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренең һөнәри әзерлекләрен, яңадан әзерләүне һәм квалификацияләрен күтәрүне оештыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакүләм ижтимагый қаралар үткәрүгә бәйле законнарда каралган қараларны гамәлгә ашыра;

- жирлек чикләрендә коррупциягә каршы тору қараларын гамәлгә ашыра.

4.9. мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль музейларны қарап тотуны тәэммин итә;

- балалар һәм яшьләр белән эшләү қараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру.

4.10. жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра - дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс қараларын исәпкә алыш бара һәм тиешле файдалануны тәэммин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы қараплары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс қараларыннан өстәмә файдалануны тәэммин итә;

4.11. Оборона, мобилизацион әзерлек һәм мобилизация өлкәсендә:

- үз компетенциясе қысаларында хәрби идарә органнары белән үзара бәйләнештә торып, жирлек территориясендә оборона өлкәсендә законнарның үтәлешен тәэммин итү;

- эшчәнлеге күрсәтелгән органнар эшчәнлеге белән бәйле булган башкарма комитет һәм оешмаларның мобилизацион әзерлеген һәм мобилизациясен оештыру, тәэммин итү һәм аңа житәкчелек итү;

4.12. башка вәкаләтләр:

- жирлек ихтияжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкләрне башкаруны, «Федераль милектә булган су объектларында ясалма жир кишәрлекләре турында» 2011 елның 19 июлендәге 246-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында килешу төзү хокукуна ачык аукцион үткәрүне һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында " гы Федераль закон нигезендә башкарыла.;

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукий, мәгълүмати, матди-техник һәм башка яктан тәэмин итүне башкара;

- жирлекнәң архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;

- жирлек өчен әһәмиятле булган социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) жирлекнәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатыннан, Шәпше авыл жирлеге Уставының 5 статьясындагы 1 өлешенең 4, 6 һәм 9 пунктларында каралган эшләрне ирекле рәвештә башкаруга гражданнарны җәлеп итү турында Карап кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра- муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару, жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары турында фикер алышу, муниципаль берәмлек халкына муниципаль берәмлекнәң социаль-икътисадый һәм мәдәни үсеше, аның ижтимагый инфраструктурасын үстерү һәм башка рәсми мәгълүматны житкерү өчен массакүләм мәгълүмат чарасы булдыра;

- федераль законнар нигезендә халықара һәм тышкы икътисадый элемтәләрне гамәлгә ашыра;

- жирлекнәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы каарлары белән жирлек Советы яисә башка жирле үзидарә органнары вәкаләтләреннән тыш, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.13. Башкарма комитет жирлекнәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейлары булдыра;

- жирлек нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйле эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;

- муниципаль Яңғын сагы булдыра;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтә, кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен һәм мәжбүри totu урыннарында булган затларга ярдәм итүне гамәлгә ашыра.

- «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә.;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәту сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру.

-гражданнарга социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннары бири.

4.14. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольлекне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора. Муниципаль контроль өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

- Тиешле территориядә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

-жирле үзидарә органнарына бирелгән региональ дәүләт контролен (кузәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- муниципаль хезмәтләрне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү ;

тиешле эшчәнлек өлкәләрендә контроль.

Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

- федераль законнарда, законнарда каралган башка төр чарапарны гамәлгә ашыру;

Россия Федерациясе субъектларының башка норматив хокукий актлары белән вәкаләтләр.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре, мондый органнарының статусын билгеләүче хокукий актлар нигезендә, жирлек башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә «дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

5. БАШКАРМА КОМИТЕТ ЖИТӘКЧЕСЕ

5.1. Жирлек башлыгы бер үк вакытта жирлек советын һәм авыл жирлеге башкарма комитетын (Шәпше авыл жирлеге Уставының 41 статьясындагы 5 өлеше нигезендә) житәкли һәм үз вәкаләтләрен «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131 - ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашыра.

6. БАШКАРМА КОМИТЕТ СТРУКТУРАСЫ

6.1. Башкарма комитет структурасына Башкарма комитетның тармак (функциональ) һәм территориаль органнары керә ала.

6.2. Башкарма комитетның структурасы җирлек башлыгы тәкъдиме буенча җирлек Советы тарафыннан раслана.

6.3. Авыл җирлеге башкарма комитеты эшчәнлегендә ярдәм күрсәтү, җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча мәсьәләләрне килештереп хәл итү өчен, җирлек башлыгы каары белән координация, эксперт һәм башка иҗтимагый (консультатив) Советлар төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән Советлар җирлекнең башкарма комитеты структурасына керми. Аларда эш жәмәгать башлангычларында алыш барыла.

7. ХЕЗМӘТ МӨНӘСӘБӘТЛӘРЕ

7.1. Башкарма комитетта хезмәт итү-Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башкарыла торган муниципаль хезмәт. Башкарма комитетта муниципаль вазыйфаларда хезмәт итүче затлар муниципаль хезмәткәрләр булып торалар.

7.2. Башкарма комитет һәм муниципаль хезмәткәрләр (муниципаль хезмәткәрләр һәм техник хезмәткәрләр) арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт законнары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән җайга салына.

7.4. Башкарма комитет хезмәткәрләренең хезмәт хакы законнарда һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

7.5. Башкарма комитет Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән җаваплылык тота.

8. МӨЛКӘТ ҺӘМ ФИНАНС ЭШЧӘНЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТ ЖИТӘКЧЕСЕ УРЫНБАСАРЫ

8.1. Башкарма комитет эшчәнлеген тәэмүн итү чыгымнары җирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

8.2. Башкарма комитетның икътисади нигезен муниципаль милектәге мөлкәт, җирлек бюджеты акчалары, шулай ук Башкарма комитетка идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән җирлекнең милек хокуклары тәшкил итә.

9. БАШКАРМА КОМИТЕТНЫ БЕТЕРУ ҺӘМ ҮЗГӘРТЕП КОРУ

9.1. Башкарма комитетны бетерү, үзгәртеп кору һәм үзгәрту федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм норматив - хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.2. Элеге Нигезләмәгә үзгәрешләр hәм өстәмәләр Совет тарафыннан аның утырышында Совет депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.